

[Delno korenjenje \(sio.si\)](#)

Korenjenec zapiši kot produkt popolnega kvadrata in števila, ki ni popolni kvadrat. Ustrezni kvadratni koren povleci k enačaju številskega izraza. Nato dopolni enakost.

$$\sqrt{48} = \boxed{}$$

$\sqrt{6 \cdot 8}$ $\sqrt{2 \cdot 24}$ $\sqrt{16 \cdot 3}$

Opiši postopek, kako iz $\sqrt{48}$ zapišemo $4 \cdot \sqrt{3}$.

Postopek

Delno korenjenje je postopek, v katerem korenjenec zapišemo kot produkt dveh faktorjev, od katerih je en faktor popolni kvadrat. Izračunamo kvadratni koren popolnega kvadrata, kvadratni koren nepopolnega kvadrata prepisemo.

$$\sqrt{a} = \sqrt{n^2 \cdot m} = n \cdot \sqrt{m}, \quad a = n^2 \cdot m$$

ZGLED

Korenjence zapiši s produkti. Nato delno koreni.

$$8 = \boxed{} \cdot 2 \qquad 24 = \boxed{} \cdot 6 \qquad 75 = \boxed{} \cdot 3$$

$$\sqrt{8} = \boxed{} \cdot \sqrt{2} \qquad \sqrt{24} = \boxed{} \cdot \sqrt{6} \qquad \sqrt{75} = \boxed{} \cdot \sqrt{3}$$

Preveri

V zvezek delno koreni število $\sqrt{108}$. Nato poglej, kako so to število delno korenili Miha, Maja in Ana. kateri postopek si uporabil?

MIHA

Naprej

Miha Maja Ana Postopek

Postopek delnega korenjenja izvajamo tako dolgo, dokler lahko korenjenec zapišemo s produktom faktorjev, od katerih je vsaj en faktor popolni kvadrat.

Delno korenjenje (sio.si)

Delno koreni.

a) $\sqrt{2a^2}$ b) $\sqrt{36a^2b}$ c) $\sqrt{18a^3}$

Rešitev

Delno koreni število $\sqrt{20}$. Pravilni rezultat povleci v okvirček. Opazuj, kako izračunamo vrednost izraza s kvadratnimi koreni. Opiši postopek.

$$\sqrt{20} - 6 \cdot \sqrt{5} = \boxed{} - 6 \cdot \sqrt{5}$$

$$5\sqrt{2} \quad 2\sqrt{5} \quad 4\sqrt{5}$$

Postopek

V številskem izrazu s kvadratnimi koreni delno korenimo. Po možnosti uporabimo zakon o razčlenjevanju v členih, v katerih je enak faktor kvadratni koren. Izračunamo točno vrednost izraza.

ZGLED

Izračunaj točne vrednosti izrazov:

a) $8\sqrt{3} - \sqrt{192}$ b) $-3\sqrt{2} + \sqrt{50} - \sqrt{98}$

Rešitev

Racionalizacija ulomka (sio.si)

S katerim številom množimo število $\sqrt{3}$, da bo produkt racionalno število?

- 3
  $\sqrt{3}$

Miha in Maja znata razširiti ulomek. Razširi ulomek $\frac{2}{\sqrt{3}}$ s številom $\sqrt{3}$ v zvezek. Poglej, ali si izvedel enak postopek. Postopek opiši.

MIHA

Naprej

Postopek

Racionalizacija ulomka s korenem v imenovalcu je postopek, s katerim ulomek razširimo s korenem v imenovalcu. Razširjeni ulomek ima v imenovalcu racionalno število.

ZGLED

Racionaliziraj ulomke in dopolni.

$$\frac{5}{\sqrt{3}} = \frac{\boxed{} \cdot \sqrt{3}}{\boxed{}}$$

$$\frac{2}{\sqrt{7}} = \frac{\boxed{} \cdot \sqrt{7}}{\boxed{}}$$

$$\frac{7}{3\sqrt{2}} = \frac{\boxed{} \cdot \sqrt{2}}{\boxed{}}$$

Preveri

ZGLED

Zapiši ulomke z iracionalnim številom v zvezek. Ulomke racionaliziraj. Nato s premikanjem pravokotnika preveri, ali si uporabil pravilen postopek.

$$\frac{1}{\sqrt{5}} =$$

$$\frac{7}{3 \cdot \sqrt{2}} =$$

$$\frac{\sqrt{3}-1}{\sqrt{3}} =$$

$$\frac{3}{\sqrt{7}} =$$

$$\frac{\sqrt{3}}{2 \cdot \sqrt{11}} =$$

ZGLED

Racionaliziraj ulomke in poenostavi.

a) $\frac{8}{3\sqrt{2}}$

b) $\frac{20\sqrt{6}}{\sqrt{10}}$

c) $\frac{a}{\sqrt{b}}$

Rešitev

ZGLED

Racionaliziraj ulomke.

a) $\sqrt{\frac{3}{5}}$

b) $\sqrt{\frac{108}{45}}$

c) $\sqrt{\frac{99}{60}}$

Rešitev a)

Rešitev b)

Rešitev c)